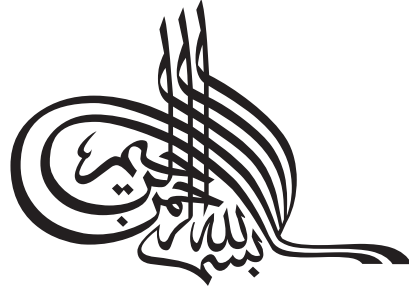

QURAN OXUMAĞA GİRİŞ

Quran oxumağa giriş

Bakı – 2020

Quran oxumağa giriş

Bakı, 2020, 64 səh.

Redaksiya heyəti:

Elşən Şəkərov

Ramin Yavəroğlu

Ramin İsbarxanlı

Bu kitab Azərbaycan Respublikası
Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin
razılığı ilə çap edilmişdir. (DK-296/Q 18.05.2020)

[telegram/qurankitabi](https://t.me/qurankitabi)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ön söz

Aləmlərin Rəbbi olan Allaha həmd olsun! Allahın peyğəmbəri Muhəmmədə, onun ailəsinə və səhabələrinə Allahın salavatı və salamu olsun!

Əziz oxucu!

Əlinizdə olan bu kitab bir çox kitablara müraciət edilərək hazırlanmışdır. Məqsədimiz Qurani-Kərimi öyrənmək istəyənlər üçün sadə və asan oxunulan bir kitab hazırlamaqdır. Kitabda olan qaydaların rahat başa düşülməsi üçün hərfləri bəzən rəngli qeyd etmişik. Quran oxumağı öyrənmək istəyənlər, bu kitabı müəllim ilə keçməlidirlər. Çünki, müəllimsiz hərflərin düzgün tələffüzünü öyrənmək mümkün deyil. Ona görə qaydaları tam öyrənənə kimi müəllimin köməyindən istifadə etmək lazımdır. Həmçinin əlinizdə olan bu kitab Qurani-Kərimi tam və qaydalara uyğun şəkildə oxumaq üçün kifayət deyil. Quranı qaydalara riayət edərək oxumaq üçün təcvid elmindən bəhs edən kitabdan da istifadə etmək lazımdır, çünki təcvid elmini öyrənmək zəruridir.

Sözsüz ki, nöqsansız olan yalnız Allahdır, demək ki, kitabda səhvlərin olması labüddür. Odur ki, öz düzəlişlərini, qeyd və mülahizələrini aşağıdakı elektron ünvana göndərəcək oxuculara əvvəlcədən təşəkkürümüzü bildiririk. Sizin dəyərli məsləhətləriniz bu kitabın gələcək nəşrlərində mütləq nəzərə alınacaqdır. Bu işdə bizə kömək olan hər kəsdən Allah razı olsun!

Sonda heç bir şəriki və bənzəri olmayan Uca Rəbbimizdən bu kitabı İslam ümməti üçün faydalı etməsini diləyirəm!

Redaksiya heyəti
quranoxuyuruq@gmail.com

1-ci dərs

Ərəb  lifbası

QARA rəngdə olan hərflər **incə** h rfl rdir.

QIRMIZI rəngdə olan hərflər **qalın** h rfl rdir.

MAVİ rəngdə olan hərflər bəzən **qalın**, bəzən isə **incə** oxunan h rfl rdir.

<u>S�</u>	T�	B�	�lif
ث	ت ة	ب	ا
D�l	Xa	<u>H�</u>	Cim
د	خ	ح	ج
Sin	Z�, Zeyn	Ra	<u>Z�l</u>
س	ز	ر	ذ

Ta	Dad	Sad	Şin
ط	ض	ص	ش
Fə	Ġayn	Ayn	<u>Za</u>
ف	غ	ع	ظ
Mim	Ləm	Kəf	Qaf
م	ل	ك	ق
Yə	Vav	Hə	Nun
ي	و	ه هـ	ن

HƏRFLƏR HAQQINDA ÜMUMİ MƏLUMAT

Ərəb əlifbasında sözlər sağdan sola həm yazılır, həm də oxunur.

Ərəb əlifbası 28 hərfdən ibarətdir.

Bu hərflərin yazılışı sözdə gəldiyi yerdən aslı olaraq dörd formada yazıla bilər:

1- tək

2- sağdan birləşmiş

3- həm sağdan və soldan birləşmiş

4- soldan birləşmiş

Digər əlifbalardan fərqli olaraq ərəb əlifbasında böyük hərflər yoxdur.

ا	Əlif - bu hərf [ə, i, u] səslərini verir. Bu hərfin digər bir şəkli də (ء) həməzədir. Bu səslər boğazın sinəyə bitişdiyi yerdən çıxarılaraq tələffüz edilir. Özündən sonra heç bir hərflə birləşmir. İncə hərfdir.
ب	Bə - bu hərf [b] səsini verir. Bu səs dodaqların yaş hissələri möhkəm şəkildə bir-birinə vurularaq tələffüz edilir. İncə hərfdir.
ت	Tə - bu hərf [t] səsini verir. Bu səs dilin ucu yuxarı kəsici dişlərin kökünə tam toxundurmaqla tələffüz edilir. İncə hərfdir.
ث	Sə - bu hərf pəltək [s] səsini verir. Bu səs dilin ucunun yuxarı tərəfini, üst ön dişlərin uclarından bir az önə çıxarmaqla yumşaq və pəltək şəkildə tələffüz edilir. Bu hərf ingilis dilində olan “th” hərf birləşməsi kimi səslənir. İncə hərfdir.
ج	Cim - bu hərf [c] səsini verir. Bu səs dilin ortasını yuxarı damağa vurmaqla tələffüz edilir. İncə hərfdir.

ح	Hə - bu hərf [h] səsini verir. Bu səs boğazın ortası hava axını hiss olunacaq dərəcədə sıxılaraq tələffüz edilir. Azərbaycan dilində bu səsin qarşılığı yoxdur. İncə hərfdir.
خ	Xa - bu hərf [x] səsini verir. Bu səs boğazın ağıza ən yaxın olan yerindən çıxarılaraq tələffüz edilir. Qalın hərfdir.
د	Dəl - bu hərf [d] səsini verir. Bu səs dilin ucunu ön üst dişlərin dibinə toxundurmaqla tələffüz edilir. Özündən sonra heç bir hərf ilə birləşmir. İncə hərfdir.
ذ	Zəl - bu hərf pəltək [z] səsini verir. Bu səs dilin ucunun yuxarı tərəfini, üst ön dişlərin uclarından bir az önə çıxarmaqla yumşaq və pəltək şəkildə tələffüz edilir. Özündən sonra heç bir hərf ilə birləşmir. İncə hərfdir.
ر	Ra - bu hərf [r] səsini verir. Bu səs dilin ucunu yuxarı kəsici dişlərin kökünə toxundurmaqla tələffüz edilir. Özündən sonra heç bir hərf ilə birləşmir. Bəzən qalın, bəzən isə incə tələffüz edilir.
ز	Zə və ya Zeyn - bu hərf [z] səsini verir. Bu səs dilin ucunu aşağı kəsici dişlərin ortasına toxundurmaqla tələffüz edilir. Özündən sonra heç bir hərflə birləşmir. İncə hərfdir.
س	Sin - bu hərf [s] səsini verir. Bu səs dilin ucunu aşağı kəsici dişlərin damağa bitişən hissəsinə toxundurmaqla tələffüz edilir. İncə hərfdir.

ش	Şin - bu hərf [ş] səsini verir. Bu səs dilin ortasını üst damağa yaxınlaşdırmaqla tələffüz edilir. İncə hərfdir.
ص	Sad - bu hərf [s] səsini verir. Bu səs dilin ucunu aşağı kəsici dişlərin ucuna toxundurmaqla tələffüz edilir. Qalın hərfdir.
ض	Dad - bu hərf [d] səsini verir. Bu səs dilin sağ və ya sol yanlarını azı dişlərə toxundurmaqla tələffüz edilir. Qalın hərfdir.
ط	Ta - bu hərf [t] səsini verir. Bu səs dilin ucunun üst ön dişlərin dibinə şiddətli bir şəkildə toxundurmaqla tələffüz edilir. Qalın hərfdir.
ظ	Za - bu hərf pəltək [z] səsini verir. Bu səs dilin ucunun yuxarı tərəfini, üst ön dişlərin uclarından bir az önə çıxarmaqla pəltək bir şəkildə tələffüz edilir. Qalın hərfdir.
ع	Ayn - bu hərf boğazın ortasından çıxan [əa] səsini verir. Bu səs boğazın ortası sıxılaraq tələffüz edilir. Azərbaycan dilində bu səsin qarşılığı yoxdur. İncə hərfdir.
غ	Ğayn - bu hərf [ğ] səsini verir. Bu səs boğazın ağıza ən yaxın olan yerindən çıxarılaraq tələffüz edilir. Qalın hərfdir.
ف	Fə - bu hərf [f] səsini verir. Bu səs yuxarı dişlərin uc hissəsini alt dodağın yaş yerinə toxundurmaqla tələffüz edilir. İncə hərfdir.
ق	Qaf - bu hərf [q] səsini verir. Bu səs dilin kökünün damağa vurulması ilə tələffüz edilir. Qalın hərfdir.

ك	Kəf - bu hərf [k] səsini verir. Bu səs dilin kökündən, ortasına doğru olan hissəsini damağa vurmağa tələffüz edilir. İncə həfdir.
ل	Ləm - bu hərf [l] səsini verir. Bu səs dili azacıq qatlayaraq ucunu və ön yanlarını yuxarı kəsici dişlərin kökünə toxundurmaqla tələffüz edilir. İncə həfdir, lakin istisna olaraq الله “Allah” sözündə bu hərf bəzən qalın oxuna bilər. (Bu məsələ ətraflı olaraq “Ləfzətullah” mövzusunda verilmişdir).
م	Mim - bu hərf [m] səsini verir. Bu səs dodaqların quru hissələri bir-birinə vurularaq və burundan çıxarılaraq tələffüz edilir. İncə həfdir.
ن	Nun - bu hərf [n] səsini verir. Bu səs dilin ucunun üst ön dişlərin dibinə toxunması ilə tələffüz edilir. İncə həfdir.
ه	Hə - bu hərf [h] səsini verir. Bu səs boğazın sinəyə bitişən hissəsindən çıxarılaraq tələffüz edilir. İncə həfdir.
و	Vav - bu hərf [v] səsini verir. Bu səs dodaqları büzülmüş bir şəkildə önə uzadaraq bir-birinə toxundurmadan tələffüz edilir. Özündən sonra heç bir hərflə birləşmir. İncə həfdir. Bu hərf ingilis dilində olan “w” hərfi kimi səslənir.
ي	Yə - bu hərf [y] səsini verir. Bu səs dilin ortasını üst damağa yaxınlaşdırmaqla tələffüz edilir. İncə həfdir.

Qalın hərflər

ق	غ	ظ	ط	ض	ص	خ
---	---	---	---	---	---	---

Özündən sonra heç bir hərflə birləşməyən hərflər

و	ز	ر	ذ	د	ا
---	---	---	---	---	---

Pəltək hərflər

ظ	ذ	ث
---	---	---

Hərflərin səslənməsinə diqqət et!

Bu cədvəldə səslənməsi oxşar hərflər eyni rəngdə yazılmışdır.

ط	ت	ص	س	ث
ظ	ز	ذ	ض	د

Hərflərin qarışıq cədvəli

ع	ض	ل	ي
خ	ر	ث	ن
ط	ب	ذ	ش
ز	ك	ص	ه هـ
ف	ح	غ	و
ظ	ج	م	ا
ق	تة	س	د

Hərflərin əvvəldə, ortada və sonda yazılışı

Özündən sonrakı hərfə birləşməyən hərflərdən sonra “ - ” tire işarəsi qoyulub

Sonda	Ortada	Əvvəldə	Sərbəst forması	Hərfin adı
ل	- ل	- ا	ا	Əlif
ب	ب	ب	ب	Bə
تة	ت	ت	ت	Tə
ث	ث	ث	ث	Sə
ج	ج	ج	ج	Cim

ح	ح	ح	ح	Hə
خ	خ	خ	خ	Xa
د	د-	د-	د	Dəl
ذ	ذ-	ذ-	ذ	Zəl
ر	ر-	ر-	ر	Ra
ز	ز-	ز-	ز	Zə
س	س	س	س	Sin
ش	ش	ش	ش	Şin

ص	ص	ص	ص	Sad
ض	ض	ض	ض	Dad
ط	ط	ط	ط	Ta
ظ	ظ	ظ	ظ	Za
ع	ع	ع	ع	Ayn
غ	غ	غ	غ	Ġayn
ف	ف	ف	ف	Fə
ق	ق	ق	ق	Qaf

ك	ڪ	ک	ك	Kəf
ل	ل	ل	ل	Ləm
م	م	م	م	Mim
ن	ن	ن	ن	Nun
ه ه	ه	ه	ه	Hə
و	و -	و -	و	Vav
ي	ي	ي	ي	Yə

Hərflərin qarışıq cədvəli				
ح	ظ	ش	ع	ف
غ	ف	ا	م	ق
ب	م	خ	ز	ك
ذ	ذ	غ	ل	ص
ل	ز	ت	ض	ع
ط	ث	ي	ه	ر
د	و	س	ع	ج

Aşağıdakı hərflərin yazılışına diqqət et!						
پ	ت	ز	ذ	ن	ش	ث
ا	ل	ض	غ	ف	د	ر

Hərəkələr

Fəthə — hərfin üzərində yazılaraq qalın hərflərdə [a], incə hərflərdə isə [ə] səsinə verir.

س	sin	سَ	sə
ق	qaf	قَ	qa

ث	تَ ة	بَ	أ
دَ	خَ	حَ	جَ
سَ	زَ	رَ	ذَ
طَ	ضَ	صَ	شَ
فَ	غَ	عَ	ظَ
مَ	لَ	كَ	قَ
يَ	وَ	هَ هَ	نَ

Kəsə — hərfin altında yazılaraq incə hərflərdə [i] səsinə verir.

Qalın hərflərdən olan “xa” (خ), “ğayn” (غ) və “qaf” (ق) hərflərində [i] səsinə verir.

Qalın hərflərdən olan “sad” (ص), “dad” (ض), “ta” (ط) və “za” (ظ) hərflərində isə [ɪ] ilə [i] hərfi arasında bir səs əmələ gətirir. Qeyd edək ki, ərəb dilində [ɪ] səsi yoxdur.

ب	bə	بِ	bi
ث	ت	بِ	ا
د	خ	ح	ج
س	ز	ر	ذ
ط	ض	ص	ش
ف	غ	ع	ظ
م	ل	ك	ق
ي	و	ه هـ	ن

Dammə — hərfin üzərində yazılaraq bütün hərflərdə [u] səsinə verir.

ت	tə	تْ	tu
---	----	----	----

ثْ	ثْ	بْ	أْ
دْ	خْ	حْ	جْ
سْ	زْ	رْ	ذْ
طْ	ضْ	صْ	شْ
فْ	غْ	عْ	ظْ
مْ	لْ	كْ	قْ
يْ	وْ	هْ هُ	نْ

(1). Hərəkələrə aid tapşırıq

أَمِنَ	بُشِرَ	تُبِعَ
ثَقُلَ	رُجِعَ	حُسِبَ
خُلِقَ	دُخِلَ	كُذِبَ
نُزِلَ	أُمِرَ	حُشِرَ
تَصِفُ	ضَعُفَ	طُرِدَ
حَفِظَ	غُلِبَ	يَهَبُ
وُلِدَ	رُعِبَ	كُتِبَ
قُتِلَ	وَكِلَ	فُعِلَ

(2). Fəthəyə — aid tapşırıq

خَلَقَ	خَلَقَ	خَلَقَ
حَكَمَ	حَكَمَ	حَكَمَ
نَشَأَ	نَشَأَ	نَشَأَ
حَضَرَ	حَضَرَ	حَضَرَ
جَعَلَ	جَعَلَ	جَعَلَ
مَسَكَ	مَسَكَ	مَسَكَ
كَتَبَ	كَتَبَ	كَتَبَ
نَهَجَ	نَهَجَ	نَهَجَ

Ərəb dilində hərflərin sözün əvvəlində, ortasında və sonunda fəthə hərəkəsi ilə yazılışlarına aid misallar

Sonda	Ortada	Əvvəldə	Hərflər
نَشَأَ	سَأَلَ	أَكَلَ	ا
كَتَبَ	عَبَدَ	بَصَرَ	ب
ثَبَتَ	قَتَلَ	تَرَكَ	ت
بَحَثَ	مَثَلَ	ثَقَفَ	ث
نَهَجَ	هَجَرَ	جَعَلَ	ج
فَتَحَ	بَحَثَ	حَكَمَ	ح
سَلَخَ	بَخَعَ	خَلَقَ	خ

Sonda	Ortada	Əvvəldə	Hərflər
قَيْدَ	بَدَأَ	دَمَعَ	د
نَبَذَ	كَذَبَ	ذَهَبَ	ذ
نَصَرَ	بَرَزَ	رَكَعَ	ر
لَمَزَ	نَزَعَ	زَمَلَ	ز
عَبَسَ	مَسَكَ	سَتَرَ	س
خَمَشَ	حَشَرَ	شَكَرَ	ش
نَكَصَ	نَصَرَ	صَبَرَ	ص

Sonda	Ortada	Əvvəldə	Hərflər
خَفَضَ	حَضَرَ	ضَرَبَ	ض
وَسَطَ	خَطَرَ	طَلَعَ	ط
وَعَظَ	نَظَّمَ	ظَلَّمَ	ظ
رَجَعَ	فَعَلَ	عَقَدَ	ع
بَلَغَ	شَغَلَ	غَفَرَ	غ
سَلَفَ	شَفَعَ	فَقَدَ	ف
خَلَقَ	سَقَطَ	قَصَدَ	ق

Sonda	Ortada	Əvvəldə	Hərflər
مَسَكْ	شَكَرَ	كَتَمَ	ك
فَصَلَ	حَلَقَ	لَمَسَ	ل
حَكَمَ	لَمَزَ	مَرَجَ	م
بَطَنَ	جَنَحَ	نَصَرَ	ن
أَلَهَ	نَهَجَ	هَلَكَ	ه
حَلَوُ	عَوَرَ	وَجَبَ	و
عَلَى	سَيَرَ	يَنَعَ	ي

(3). Kəsəyə aid tapşırıqlar

كَرِهَ	حَسِبَ	بَنَفَثَ	عَلِمَ
يَشَاءُ	لَعِبَ	فَهِمَ	حَفِظَ
طَمِعَ	نَضِجَ	بَقِيَ	رَكِبَ

(4). Damməyə aid tapşırıqlar

بَشَرَ	غَفَرَ	حَشَرَ	تَلَّى
حَسِدَ	يُسِرَ	كُتِبَ	أُمِرَ
طُبِعَ	جُنِبَ	ذُكِرَ	هُدِيَ
زُبِرَ	ضُرِبَ	قُبِلَ	حُصِنَ

Oxşar hərflərin oxunuşuna diqqət et!

ط	ت
بَطِرَ	بَتِرَ

ض	د
رَضِعَ	رَدَعَ

ث	س
لَبِثَ	لَبِسَ

ص	س
صَعَدَ	سَعَدَ

ظ	ذ
حَظِيَ	حَذِيَ

Mədd hərfləri

Mədd sözünün lüğəti mənası “uzatmaq” və ya “dartmaq” deməkdir. Mədd hərfləri üçdür:

“əlif” (ا), “vav” (و) və “yə” (ي).

- 1) Əgər hərəkəsi “fəthə” (—) olan hərfdən sonra “əlif” (ا) hərfi hərəkəsiz gələrsə, “əlif” (ا) hərfindən əvvəlki hərfin “fəthəsi” iki hərəkə miqdarında uzadılır.

بَانْ	بَنْ	بَا	بَ
bə:nə	bənə	bə:	bə

“Əlif” (ا) hərfinin mədd hərfi kimi işlənməsinə aid misallar

شَاهْ	رَامْ	كَانْ	قَالَ	تَابْ
طَالِبْ	قَاطِعْ	عَامِلْ	ظَاهِرْ	شَاكِرْ
نُدَافِعُ	نُرَاقِبُ	مَكَاتِبُ	تَبَارَكَ	صَبَاحُ
كِتَابَانِ	يُثَامِرُ	يَشَارِكُ	تُطَالِعُ	يُفَارِقُ

2) Əgər hərəkəsi “dammə” (ء) olan hərfdən sonra “vav” (و) hərfi hərəkəsiz gələrsə, “vav” (و) hərfindən əvvəlki hərfin “damməsi” iki hərəkə miqdarında uzadılır.

تُونُ	تُنْ	تُوْ	تُ
tu:nə	tunə	tu:	tu

“Vav” (و) hərfinin mədd hərfi kimi işlənməsinə aid misallar

نُوحُ	هُودُ	لُوطُ	نُورُ
تَمُورُ	يَمُوتُ	يَقُولُ	أَعُوذُ
رَسُولُ	أَخُوكَ	نُودِي	أَبُوهُ
أَطُوفُ	يَصُومُ	تَمُورُ	بُرُوجُ
حَضَرُوهُ	غَالِبُونَ	ضَرَبُونَا	ظَلَمُونَا

- 3) Əgər hərəkəsi “kəsre” (—) olan hərfdən sonra “yə” (ي) hərfi hərəkəsiz gələrsə, “yə” (ي) hərfindən əvvəlki hərfin “kəsresi” iki hərəkə miqdarında uzadılır.

فَيْنَ	فِنَ	فِي	فِ
fi:nə	finə	fi:	fi

“Yə” (ي) hərfinin mədd hərfi kimi işlənməsinə aid misallar

دَيْنُ	فِيهَا	خِيفَ	قِيلَ
نُصِيبُ	حَدِيثُ	كِتَابِي	أَخِي
سَعِيدَ	حَمِيدَ	نَعِيمَ	سَمِيعَ
مَوَازِينُ	مَقَالِيدُ	فَاتِحِينَ	ذَاهِبِينَ
شَهِيدَانِ	فَرِيقَانِ	مُخَالَفِينَ	أَسَاطِيرُ

Sukun —

Sukun — işarəsi hərfin üzərində yazılır və hərfin hərəkəsiz oxunmasını bildirir. Bu zaman həmin hərfin yalnız samiti oxunur. Sukunlu hərfi özündən əvvəlki heca ilə birlikdə oxumaq lazımdır.

Qeyd: Ərəb dilində sukun işarəsi bu — formadadır, Quranı-Kərimin bəzi nüsxələrində isə bu cür ۞ yazılır.

كُنْ kunə	كُنْ kun
أَنْتُمْ ən-tum	

أَنْ	بَنْ	جَنْ	دَنْ	رَنْ	شَنْ	طَنْ
إِنْ	تِنْ	حِنْ	ذِنْ	ضِنْ	عِنْ	قِنْ
أُنْ	تُنْ	كُنْ	لُنْ	نُنْ	هُنْ	يُنْ

كُنْ	لَمْ	قَلْتُ	نَحْنُ
غَيْبُ	مَطْعَمُ	يَسْجُدُ	إِذْهَبُ

Şəddə —

Hərfin üzərində — şəkildə yazılır. Üzərində yazıldığı hərfi qoşalaşdırır. Qoşa hərflərdən birincisi sukun ikincisi isə şəddə işarəsinin hərəkəsi ilə oxunur.

رَدْ = دَ + رَدْ
rad + də = rad ddə

رَبَّ = بَ + رَبَّ	عَمَّ = مَ + عَمَّ
مَسَّ = سَ + مَسَّ	كُلَّ = لَ + كُلَّ
دَقَّ = قَ + دَقَّ	حَجَّ = جَ + حَجَّ

أَبَّ	أَخَّ	أَدَّ	أَزَّ	أَشَّ	أَصَّ	أَظَّ
أَتَّ	أَجَّ	أَذَّ	أَفَّ	أَلَّ	أَطَّ	أَلَّ
أَثَّ	أَجَّ	أَدَّ	أَسَّ	أَضَّ	أَظَّ	أَيَّ

كَلَّ	كَلَّلَ - كَلَّ	كَلَّمَ
بَشَّ	بَشَّشَ - بَشَّ	بَشَّرَ
هَمَّ	هَمَّمَ - هَمَّ	هَمَّهُم
نُقِدَ	نُقِدَ - نُقِدَ	نُقِدَسُ
يُعَذُّ	يُعَذِّذُ - يُعَذِّ	يُعَذِّبُ
يُنَزُّ	يُنَزِّرُ - يُنَزِّرُ	يُنَزِّلُ
يَظُنُّ	يَظُنُّنُ - يَظُنُّو	يَظُنُّونَ

رَبُّهُمْ	عَلَّمَ	شَوَّهَ	خَرَجَ
يُبَشِّرُ	يُسَبِّحُ	كِتَابُهُنَّ	يُصَدِّقُونَ

8-ci dərs

Tənvinlər (   )

Tənvin bəzi sözlərin sonunda qoşa yazılan hərəkədir. Hərəkə qoşa yazıldıqda, onun ifadə etdiyi səsə [n] səsi əlavə edilir.

Fəthəli tənvin — hərfin üzərində yazılır, qalın hərflərdə [an], incə hərflərdə isə [ən] kimi oxunur.

<p>مَ – mə</p> <p>مَّا – mən</p>	<p>ضَ – da</p> <p>ضًا – dan</p>
<p>قَلَمًا – qaləmə</p>	<p>مَرَضًا – məradan</p>

Qeyd: Bəzi hallar istisna olmaqla fəthəli tənvin olan hərfdən sonra sözün sonuna hərəkəsiz əlif (ا) hərfi yazılır, lakin oxunmur.

مَسْجِدًا	صُبْحًا	جَمْعًا	كِتَابًا
سُحُفًا	حَافِظًا	كَبِيرًا	أَرِيضًا
غَدَقًا	شَطَطًا	عَرِيضًا	مَرِيجًا
مُتَكَبِّرًا	صُحُفًا	مَقْضِيًّا	قَبَسًا

Kəsrəli tənvin — hərfin altında yazılır və [in] kimi oxunur.

ب – bi	ب – bin
كِتَاب – kitəbin	

قِصَاصٍ	حَدِيثٍ	عَلَقٍ	إِلَهٍ
لَهَبٍ	صِرَاطٍ	خَالِدٍ	مَلُومٍ

Damməli tənvin — hərfin üzərində yazılır və bütün hərflərdə [un] kimi oxunur.

Qeyd: Qurani-Kərimin bəzi nüsxələrində damməli tənvin bu formalarda رُ رُو yazılır.

رُ – ru	رُ – run
نَهْرُ – nəh-run	

شَهْرُ	طَالِبُ	مَرَضُ	بَيْتُ
رَسُولُ	قُدُّوسُ	مُحِيطُ	سُجُودُ

Tə mərbuta – ة

“Tə” mərbuta bağlı “tə” deməkdir. “Tə” (ت) hərfində olduğu kimi [T] səsini verir. “Tə” mərbuta (ة) yalnız sözlərin sonunda gəlir və onun iki yazılış forması var:

1. Özündən əvvəl gələn hərfə birləşmiş forması ة
2. Heç bir hərfə birləşməyən forması ة

Heç bir hərfə birləşməyən forması	Özündən əvvəl gələn hərfə birləşmiş forması
ة	ة
حَمْرَةٌ	مَكَّة
عِزَّة	سُنَّة

“Tə” mərbuta ilə bitən sözlərin sonunda dayandıqda “tə” mərbuta tələffüzdə (ه) “hə” hərfinə çevrilir və [h] səsini verir.

Cümlənin sonunda ه (hə) kimi oxunduğu zaman	ة (tə) kimi oxunduğu zaman
لَمَزَةٌ	لَمَزَةٌ
Luməzəh	Luməzətin
الْجَنَّةُ	الْجَنَّةُ

Ləm-əlif hərf birləşməsi

لا Ləm-əlif müstəqil hərf olmayıb, “ləm” (ل) və “əlif”(ا) hərflərindən əmələ gələn hərf birləşməsidir. Bəzi kitablarda bu hərf birləşməsi ərəb əlifbasında müstəqil hərf kimi qeyd edilmişdir ki, bu da düzgün deyildir. Ərəb əlifbasında belə bir hərf yoxdur.

Sağdan birinci hərf fəthəli “ləm” (ل) həfidir və hərəkə onun üzərində yazılmışdır. İkinci hərf isə “Əlif”dir (ا).

$$لَ = ا + ل$$

إِسْلَامٌ

إِسْلَامٌ

الْإِنْسَانُ

لَأَمَّ

سَلَامٌ

الْإِيْمَانُ

Həmzə

“ lif” (ا) hərfinin hərəkəli halına həmzə “ء” deyilir. Həmzə daşıdıđı h r k y  uyđun oxunur. Həmzənin aşıađıdakı yazılışı formaları var:

ء	ؤ	ئ	ء	أ
سَءِمَ	رُؤُسُ	الْبَارِئُ	ءَامَنَ	أَبٌ
S�im�	ruusun	�lb�:riu	�:m�n�	�bun

كُدِئُ	جَاءَ	أَمَرٌ
بِئْسَمَا	أَفِيدَةُ	رُؤَسَاءُ
مُؤْمِنُونَ	قَائِمَةٌ	أَسْمَاءُ
شَيْءٌ	يَأْخُذُ	مُؤَثَّرٌ

Kiçik əlif işarəsi ۱

Qurani Kərimdə bəzən fəthəli hərflərdən sonra qısa uzatma işarəsi olan kiçik əlif ۱ işarəsi yazılır. Bu işarədən ۱ əvvəlki fəthə iki hərəkə miqdarında uzadılır.

kiçik əlifsiz olan forması	kiçik əlif olan forması
الْكِتَابُ	الْكِتَبُ
əl-Kitə:bu	əl-Kitə:bu

Qurani Kərimdə “kiçik əlif işarəsi” ۱ “vav” (و) və “yə” (ي) hərflərinin üzərinə yazılarsa, “kiçik əlif işarəsi” məd hərfi əlif (ا) kimi iki hərəkə miqdarında uzadılır, “vav” (و) və “yə” (ي) hərfləri isə oxunmur.

“yə” (ي) hərfinə aid misal	“vav” (و) aid misal misal
كَفَى	صَلَوَةٌ
kəfə:	Salə:tun

سُكَّارِي	حَيَوَةٌ	عَسَى	زَكَّوَةٌ
يَرْضَى	تَنْهَى	نَجْوَةٌ	مُوسَى

Vəsləli həmzə “ أ ”

“Vəslə” sözünün mənası “birləşdirmək” deməkdir. Qurani-Kərimdə “əlif” hərfi üzərində “vəslə” işarəsi (أ) yazılırsa, bu zaman “əlif” hərfi oxunmur, “əlif” hərfindən əvvəlki və sonrakı sözlər isə birləşdirilərək oxunur.

bismi بِاسْمِ

بِالْحُسْنَى	وَأَبْنِ
فَأَنْصَبْ	أَنْ أَشْكُرْ
مِنْ الْأُولَى	وَالْبَحْرِ
وَأَبْعَثْ	مَعَ الْعُسْرِ
فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ	رَبِّهِ الْأَعْلَى

“Əlif-Ləm” hərf birləşməsi və “Qəməri” hərflər

Əgər (**ا**) “Əlif-Ləm” hərf birləşməsindən sonra “Qəməri” hərflərdən biri gələrsə, bu zaman həm “əlif” (**ا**), həm də “ləm” (**ل**) hərfləri oxunur.

الْقَمَرُ – əl-qaməru

“Qəməri” hərflər aşağıdakılardır:

ا	ب	ج	ح	خ	ع	غ
ف	ق	ك	م	و	ه	ي

الْإِمَامُ	الْبَيْتُ	الْجَمَلُ	الْحَمْدُ	الْحِصَانُ
الْخُبْدُ	الْعَذَابُ	الْغَدَاءُ	الْفَمُ	الْقِيَامَةُ
الْكِتَابُ	الْمَلِكُ	الْوَلَدُ	الْهُمَزَةُ	الْيَوْمُ

Əgər (ال) “Əlif-Ləm” hərf birləşməsindən əvvəl hərəkəli bir hərf gələrsə, həmin hərf birbaşa “ləm” (ل) həfinə birləşərək oxunur. “Əlif” (ا) həfi vəsləli həmzə olduğu üçün oxunmur.

وَالْقَمَرُ – vəl-qaməru

عَنِ الْيَمِينِ	وَالْفَتْحُ
هُوَ الْأَبْتَرُ	مِنَ الْعِلْمِ
هُمْ الْخَاسِرُونَ	مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ
وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ	طَعَامِ الْمَسْكِينِ
مَا الْخُطْمَةُ	أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ
كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ	بِأَصْحَابِ الْفِيلِ
زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ	كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ

“Əlif-Ləm” hərf birləşməsi və “Şəmsi” hərflər

Əgər (**ال**) “Əlif-Ləm” hərf birləşməsindən sonra “Şəmsi” hərflərdən biri gələrsə, bu zaman yalnız “əlif” (**ا**) oxunur, “ləm” (**ل**) isə oxunmur, əvəzində “ləm” (**ل**) hərfindən sonra gələn hərf şəddəli oxunur.

الشَّمْسُ – əş-şəmsu

“Şəmsi” hərflər aşağıdakılardır:

س	ز	ر	ذ	د	ث	ت
ن	ل	ظ	ط	ض	ص	ش

الرَّحِيمُ	الذَّهَبُ	الدُّعَاءُ	الثَّوْبُ	التُّفَّاحُ
الضَّيْفُ	الصَّاحِبُ	الشَّمْسُ	السَّبِيلُ	الزَّقُومُ
الطَّالِبُ	النَّجْمُ	اللَّبَنُ	الظَّهْرُ	الطُّورُ

Əgər (**ال**) “Əlif-Ləm” hərf birləşməsindən əvvəl hərəkəli bir hərf gələrsə, həmin hərf birbaşa “Şəmsi” hərfə birləşərək oxunur. Bu zaman nə “əlif” (**ا**) hərfi nə də “ləm” (**ل**) hərfi oxunmur.

وَالشَّمْسُ – vəş-şəmsu

يَوْمَ الدِّينِ	مَلِكِ النَّاسِ
وَالرَّاسِخُونَ	وَالزَّيْتُونَ
وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ	وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ

Qeyd: Əgər (**ال**) “Əlif-Ləm” hərf birləşməsidən əvvəl məd hərflərindən (**اوي**) hər hansı biri gələrsə, bu zaman məd (uzatma) qaydası tətbiq olunmur. Yuxarıda qeyd olunan qaydalara əsasən birləşdirilir.

فِي الْبَيْتِ fil-Beyti

فِي التَّوْرَةِ fit-Təvra:ti

15-ci dər

“Ləfzətullah” اللهُ Allah sözünün oxunuş qaydası.

Əgər اللهُ Allah sözündən əvvəlki hərfin hərəkəsi — fəthə və ya — dammə olarsa, bu zaman اللهُ Allah sözündəki “ləm” (ل) hərfi qalın oxunar, üzərindəki fəthə də [a] kimi oxunar.

Əgər اللهُ Allah sözündən əvvəlki hərfin hərəkəsi kəsre — olarsa “ləm” (ل) hərfi incə oxunar. Üzərindəki fəthə də [ə] kimi oxunar. Bu qayda həmçinin اللهُ “Allahummə” sözünə də tətbiq edilir.

Qeyd: اللهُ Allah sözündəki “ləm” (ل) hərfinin üzərindəki fəthə iki hərəkə uzadılaraq oxunur.

بِالله	نَصْرُ اللهِ	عِنْدَ اللهِ
Billə:hi	Nəsrulla:hi	İndəlla:hi

سُبْحَانَكَ اللهُمَّ	اللهُمَّ
قَالُوا اللهُمَّ	قُلِ اللهُمَّ

Ərəb dilində rəqəmlərin yazılış formaları

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
٠	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩
10	27	36	147	598					
١٠	٢٧	٣٦	١٤٧	٥٩٨					

Bəzi hərf birləşmələri

ل + خ = لځ	خ + م = مخ
ل + خ = لځ	ه + م = مه
ي + ح = يځ	ن + م = نم
ن + خ = نځ	ل + م = لم
م + خ = مځ	ب + م = بم
ت + ج = تج	ت + م = تم
ب + ج = بج	ث + م = ثم
ي + ج = يځ	م + م = مم
س + م = سم	ل + م = لم

ل + ه = له	ث + م = ثم
ب + ن = بن	ب + م = بم
ي + ن = ين	ي + م = يم
ي + ر = ير	ي + م = يم
ب + ي = بي	ل + ي = لي
ت + ر = تر	ن + ي = ني
ك + ك = كك	ف + ي = في
ل + ا = لا	ت + ي = تي
ل + م + ح = لمح	ب + ي = بي

Hərf birləşmələrinə misallar

رِيحٌ	رِيحٌ	نَحْنُ	نَحْنُ
إِنَّمَا	إِنَّمَا	فَأَنَّى	فَأَنَّى
وَمِمَّا	وَمِمَّا	رَبِّهِمْ	رَبِّهِمْ
عُجَابٌ	عُجَابٌ	سَمِعِهِمْ	سَمِعِهِمْ
أَعْمَى	أَعْمَى	عَجُولًا	عَجُولًا
يَخْلِفُونَ	يَخْلِفُونَ	بِحَمْدِهِ	بِحَمْدِهِ
وَنَجِّنَا	وَنَجِّنَا	تَجْرَى	تَجْرَى
يُخْزِيهِ	يُخْزِيهِ	بِرَحْمَتِكَ	بِرَحْمَتِكَ
تَحْسَبَنَّ	تَحْسَبَنَّ	يَجْتَبِيكَ	يَجْتَبِيكَ
مُحِيطٌ	مُحِيطٌ	فَاتَّخَذَتْ	فَاتَّخَذَتْ
الْخَلْقَ	الْخَلْقَ	جَمِيعًا	جَمِيعًا
نَعَجَّتِكَ	نَعَجَّتِكَ	الْحَاكِمِينَ	الْحَاكِمِينَ

(5).Tapşırıq

يَشَقُّ	لِلْمُتَّقِينَ
ذُرِّيَّتَهُمْ	نَتَوَفِّيَنَّكَ
لَيَمَسَنَّ	وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ
لَتُنَبِّئَنَّهُمْ	لَنَصَّدَّقَنَّ
وَمِنَ النَّاسِ	خَتَمَ اللَّهُ
يُخَادِعُونَ اللَّهَ	وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ
هُمُ الْمُفْسِدُونَ	فَزَادَهُمُ اللَّهُ
لَقُوا الَّذِينَ	ءَامَنَ السُّفَهَاءُ
كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ	دُونَ اللَّهِ
نِعْمَتِي الَّتِي	حَذَرَ الْمَوْتِ
فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي	مِنَ الثَّمَرَاتِ
وَبَشِّرِ الَّذِينَ	وَقُودُهَا النَّاسُ

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ	ثُمَّ أَسْتَوَىٰ
وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ	إِلَى السَّمَاءِ
عَلَى الْمَلَائِكَةِ	يَا آدَمُ اسْكُنْ
هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ	قُلْنَا اهْبِطُوا
فِرْعَوْنَ أَتُونِي	وَعَاتُوا الزَّكَاةَ
وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ	وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا	فَسَيَكْفِيكَهُمْ اللَّهُ

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَهَ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي
وَرَسُولِهِ النَّبِيُّ الْأُمِّيَّ الَّذِي
لِلنَّاسِ الشَّرُّ أَسْتَغْجَالُهُمْ

Zikrlər

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	
أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ أَسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ	
سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ	سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى	رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ
رَبِّ اغْفِرْ لِي	اللَّهُ أَكْبَرُ
التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ	

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ عَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى آلِ اِبْرَاهِيْمَ، اِنَّكَ
حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ. اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ عَلٰى
آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى آلِ
اِبْرَاهِيْمَ، اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ.

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ
جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ
فِتْنَةِ الْمَسِيْحِ الدَّجَالِ

اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ (ثَلَاثًا)، اَللّٰهُمَّ اَنْتَ اَلسَّلَامُ، وَمِنْكَ
اَلسَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا اَلْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

Qurani-Kərimdən surələr

Burada Qurani-Kərimdə olduğu kimi işarələr və təcvid qaydaları qeyd edilməyib, əsas məqsəd təcvid qaydalarını öyrənənə kimi sürətli oxumağı öyrənməkdir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾
مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾
اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم ﴿١﴾ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾
الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ
مِّن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى
مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ
اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا
بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ
اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ
﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ

أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا
فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ
أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا لَقُوا
الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا
إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ
بِهِمْ وَيُمَدِّدُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ
أَشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبَحَتِ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا
مُفْتَدِينَ ﴿١٦﴾ مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا
أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا
يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّ بُكْمٌ عُمِّي فُهِمٌ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾
أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ
أَصْبَعَهُمْ فِي ءَاذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ

مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ
كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ
شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي
خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي
جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ
أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا
عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ
تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ
لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ
لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ
ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا

وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةٌ فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا
الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي
بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ
عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾ كَيْفَ
تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ
ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي
جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا
وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ
إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ ءَادَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا

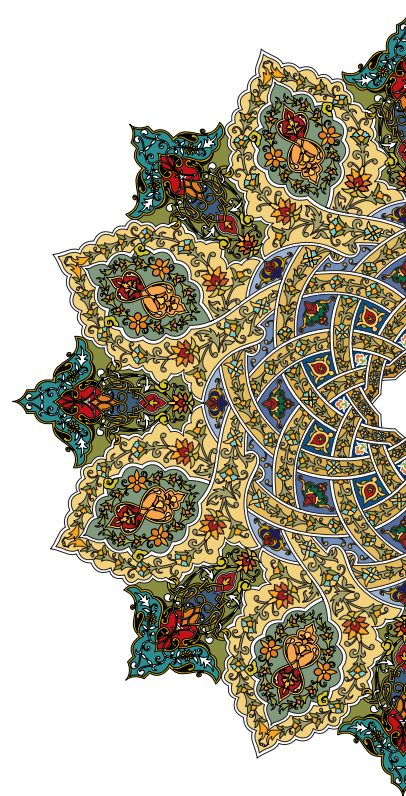
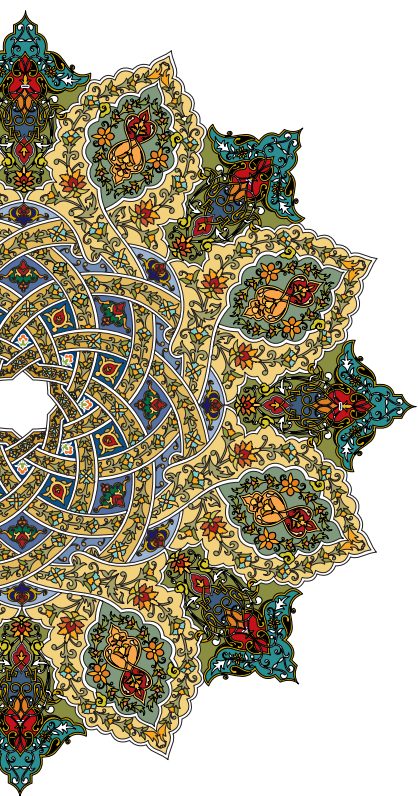
ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا
مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَا آدَمُ
أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ
إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ
﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا
مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا
مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا
مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ
رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

Mündəricat

Ön söz	3
1-ci dərs Ərəb əlifbası	4
2-ci dərs Hərflərin əvvəldə, ortada vəsonda yazılışı	12
3-cü dərs Hərəkələr.....	17
4-cü dərs Fəthəyə aid tapşırıq	21
5-ci dərs Kəsərəyə və damməyə aid tapşırıqlar.....	26
6-cı dərs Mədd hərfləri	28
7-ci dərsSukun və Şəddə	31
8-ci dərsTənvinlərə	34
9-cu dərsTəmərbuta və Ləm-əlif hərf birləşməsi.....	36
10-cu dərsHəmzə.....	38
11-ci dərs Kiçik əlif işarəsi	39
12-ci dərsVəsləli həmzə	40
13-cü dərs “Əlif-Ləm” hərf birləşməsi və “Qəməri” hərflər.....	41
14-cü dərs“Əlif-Ləm” hərf birləşməsi və “Şəmsi” hərflər	43
15-ci dərs“Ləfzətullah” ﷻ Allah sözünün oxunuş qaydası	45
Bəzi hərf birləşmələri.....	46
Hərf birləşmələrinə misallar.....	48
Tapşırıq	49
Zikrlər	51
Qurani-Kərimdən surələr	53

Peyğəmbər

(Ona və Ailəsinə Allahın salavat və salamı olsun!)
belə buyurur:

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

“Sizin ən xeyirliniz
Qurani öyrənən və onu öyrədəndir.”

əl-Buxari 4739

[telegram/qurankitabi](https://t.me/qurankitabi)